

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Aquesta transcripció està pendent de verificació i correcció. Pot contenir, doncs, errades de fidelitat i incorreccions lingüístiques i no es pot considerar com una publicació oficial

Sessió núm. 35 / CDSI / 13.05.2026

Doc. Q:\D18\R440Transcripcio\CDSI\35CDSI\

Fitxer 35CDSI1

XV legislatura · cinquè període · sèrie C · número 577

Comissió de Drets Socials i Inclusió

Sessió 35, dimecres 13 de maig de 2026

Presidència de la I. Sra. Noemí Nieto i Fumanal

Sessió 35 de la CDSI

La sessió de la Comissió de Drets Socials i Inclusió (CDSI) s'obre a ****. Presideix Noemí Nieto i Fumanal, acompanyada de la vicepresidenta, Alba Camps i Roca, i del secretari, Guillem Mateo Sellas. Assisteix la Mesa el lletrat Albert Capelleras González.

Hi són presents Judit Alcalá González, Mario García Gómez, Susana Martínez Heredia i Mónica Ríos García, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Agustí Colomines i Companys, Ennату Domingo i Soler i Isaac Padrós i Suarez, pel G. P. de Junts; Najat Driouech Ben Moussa i Jordi Viñas i Xifra, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Montserrat Berenguer Messeguer i M. Belén Pajares Ribas, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; María Elisa García Fuster, pel G. P. de VOX en Cataluña; Núria Lozano Montoya, pel G. P. Comuns; Maria Pilar Castillejo Medina, pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i Sílvia Orriols Serra, pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença d'una representació d'Irídia - Centre per la Defensa dels Drets Humans davant la Comissió de Drets Socials i Inclusió per a presentar l'informe "Violència i abandonament institucional vers les persones migrants" (tram. 357-00886/15).
2. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió de Drets Socials i Inclusió amb la consellera de Drets Socials i Inclusió sobre l'impacte de la regularització massiva d'immigrants (tram. 354-00325/15). Joan Garriga Doménech, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.
3. Proposta de resolució sobre les mesures per a la integració completa de totes les persones amb discapacitat auditiva total o parcial (tram. 250-00861/15). Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. Debat i votació (text presentat: BOPC 351, 18).
4. Proposta de resolució sobre el garantiment de l'accés universal a l'aigua i la defensa dels drets socials davant mesures municipals restrictives (tram. 250-00896/15). Grup Parlamentari Comuns. Debat i votació (text presentat: BOPC 363, 22).
5. Proposta de resolució sobre la implantació de la figura de mediació de la comunitat gitana (tram. 250-00901/15). Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Debat i votació de la proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 363, 29; esmenes: BOPC 418, 30).
6. Proposta de resolució sobre l'accés universal a l'aigua com a bé comú i la protecció de les fonts públiques (tram. 250-00920/15). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació de la proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 370, 31; esmenes: BOPC 418, 31).

La presidenta

Bon dia, diputats i diputades. Donaríem inici a la comissió.

Abans dels compareixents, si hi ha alguna substitució. Sí?

Júlia Calvet Puig

Jo, diputada Júlia Calvet, substitueixo la diputada María García Fuster.

#

Sí, bon dia, presidenta. El diputat Cristòfol Gimeno substitueix la diputada Judit Alcalá.

La presidenta

D'acord, gràcies. *(Veus de fons.)* No sé si hi ha algun punt de l'ordre del dia... Si no, abans de la compareixença passaríem a votar l'únic punt. *(Veus de fons.)* Sí, doncs, després. Perfecte.

Doncs, anem a buscar els compareixents. *(Júlia Calvet Puig demana per parlar.)* Sí?

Proposta de resolució sobre les mesures per a la integració completa de totes les persones amb discapacitat auditiva total o parcial (decaïment)

250-00861/15

Júlia Calvet Puig

Era per demanar si era possible posposar el punt 3 de l'ordre del dia, que és la nostra proposta de resolució.

La presidenta

Ara..., si es vol posposar o no, perquè ja vam donar quaranta-vuit hores. Ho hem parlat diverses vegades en aquesta comissió, que hi ha un període de quaranta-vuit hores per demanar canvis i, una vegada està enviat l'ordre del dia, és potestat de la comissió decidir si es pot posposar o s'ha de substanciar avui.

D'acord, doncs, passem a votar.

Vots a favor de posposar-la?

7 a favor.

Vots en contra?

7.

Empat.

Tornem a votar.

(Pausa llarga.)

Sí, sí, ho han entès bé, ho han entès bé.

D'acord, doncs, decau el punt, i es pot tornar a entrar. D'acord.

La sessió se suspèn a les... i es reprèn a les...

La presidenta

La sol·licitud de compareixença... Suposo que estarà Comuns, ara no hi ha ningú de Comuns, perquè hi ha uns punts, el 4 i el 6, que són idèntics, però com no hi ha Comuns ho parlem després de la compareixença, per si es poden defensar conjuntament i fins i tot es pot elaborar una proposta conjunta amb la suma de punts, d'acord?

Compareixença d'una representació d'Irídia - Centre per la Defensa dels Drets Humans per a presentar l'informe "Violència i abandonament institucional vers les persones migrants"

357-00886/15

D'acord, la compareixença és una representació d'Irídia - Centre per la... *(Remor de veus)*, sisplau, sisplau, sisplau. Sí, sí, diputat Colominas. Carme, a veure si hi ha els compareixents.

És una compareixença d'una representació d'Irídia - Centre per la Defensa dels Drets Humans, davant de la Comissió de Drets Socials, per presentar l'informe de "Violència i abandonament institucional vers les persones migrants".

Doncs, com deia, avui ens acompanyen representants d'Irídia. Hi ha el senyor Clara Calderó, responsable de projectes de migracions NOVACT, i la senyora Marta Llonch Valsells, advocada d'Irídia.

Saben el funcionament, quinze minuts entre les dues; després els grups parlamentaris tindran tres minuts per poder fer preguntes o reflexions, i després, de nou, deu minuts.

Per qualsevol cosa...

Clara Calderó Delgado (responsable de projectes de migracions NOVACT, Irídia, Centre per la Defensa dels Drets Humans)

Molt bon dia, moltes gràcies per aquest espai. Avui presentem l'informe "Violència i abandonament institucional vers les persones migrants", una anàlisi territorial de vulneració de drets que va ser publicat el passat mes d'octubre de 2025 per Irídia i NOVACT.

L'informe ofereix una mirada profunda sobre tres espais clau vinculats a les fronteres catalanes. En primer lloc, les arribades per via marítima a les Illes Balears. En segon lloc, l'acollida d'infants i joves sense referents adults a Catalunya, i concretament Barcelona. I, finalment, el trànsit migratori a la frontera catalano-francesa.

L'informe s'ha realitzat a partir d'entrevistes a quaranta-sis persones expertes i professionals de diversos àmbits, activistes, institucions i entitats, i treball de camp a Palma de Mallorca, la ciutat de Barcelona i municipis de l'Alt Empordà.

En la presentació d'avui abordarem concretament les vulneracions que afecten a la infància i l'adolescència sense referents adults que arriba a Catalunya, i concretament a Barcelona.

Durem a terme la presentació Marta Llonch, advocada d'Irídia i del torn d'ofici de menors no acompanyats de Barcelona, i jo mateix, Clara Calderó, autor de l'informe i responsable dels projectes de migracions a NOVACT.

L'informe que presentem avui denuncia mancances en el sistema de protecció a la infància català en relació als drets de la infància sense referents adults que arriba al territori. Malgrat que existeix un consens democràtic unànimе en les legislacions internacionals, europees, estatals i autonòmiques respecte la protecció de la infància, independentment del seu origen, nacionalitat o situació administrativa, a la pràctica aquest consens sembla trencar-se quan parlem d'infància migrada sola.

Ho hem vist a Canàries amb centres saturats, declaracions d'emergència que redueixen garanties i múltiples denúncies de maltractament.

A Catalunya, malgrat que comptem amb un sistema molt robust de protecció de la infància, amb una normativa molt garantista que inclou també els infants i adolescents que emigren sols, existeixen escletxes i aquestes garanties veiem que recurrentment es vulneren amb pràctiques irregulars i discriminatòries quan parlem d'infància que arriba a Catalunya sense referents adults.

Aquestes deficiències en la protecció de la infància sense referents adults són una expressió de racisme institucional que afecta a un dels col·lectius en una situació de més vulnerabilitat, no només perquè estem parlant d'infàncies i adolescències, sinó perquè també estem parlant d'un col·lectiu criminalitzat que ha esdevingut una arma política en detriment de la seva protecció. L'informe analitza mancances en diverses etapes, en la identificació i entrada de nens, nenes i adolescents al sistema de protecció, en els procediments de determinació de l'edat, les condicions d'acollida i en la fase d'emancipació i transició a la vida adulta.

Tot i així, ho centrarem en les deficiències que tenen a veure amb la identificació de la infància com a tal i els processos de determinació de l'edat, els quals se sotmet a nens, nenes i adolescents i que, en nombrosos casos, desemboquen en situacions d'abandonament institucional d'infants.

Respecte a la primera qüestió, la identificació de la infància i l'entrada al sistema de protecció, cal recordar que Catalunya, i especialment Barcelona, esdevenen un punt d'arribada d'infància no acompanyada perquè, sovint, en altres punts d'entrada a l'Estat espanyol hi ha una identificació deficient de nens, nenes i adolescents.

A més, també cal recordar que els infants i els adolescents tenen agència pròpia en el seu procés migratori i, en alguns casos, poden decidir no manifestar la seva edat a l'arribada amb l'objectiu d'arribar a altres indrets de l'Estat.

Respecte a la identificació de la infància i les seves necessitats, hem detectat una certa normalització institucional del caràcter perillós dels trajectes migratoris que ha realitzat la infància que arriba i una falta de recursos per oferir el suport psicològic necessari per abordar aquestes qüestions.

De fet, la DGPIA reconeix no tenir programes, protocols o recursos específics orientats, per exemple, a la detecció de casos de tortura.

L'any 2024, només un 3,6 de la infància i l'adolescència no acompanyada va sol·licitar protecció internacional.

Respecte a la segona qüestió, els procediments de determinació de l'edat, la present investigació denuncia que a Catalunya s'està expulsant a joves menors d'edat dels centres de protecció, malgrat tenir la documentació que acredita la seva minoria d'edat, deixant-los en situació de carrer i d'extrema vulnerabilitat social, en contra del que estableix la jurisprudència i la legislació vigent.

No existeixen dades oficials de quants nens i nenes s'han vist afectades per aquest fenomen, però resulta orientatiu que entre 2021 i 2024 s'han multiplicat per vuit el nombre de joves decretats majors d'edat a partir de proves biomèdiques, passant de cinquanta, el 2021, a més de quatre-cents, el 2024. Molts d'aquests i aquestes joves tenen documentació vàlida que acredita la seva minoria d'edat.

Dades recentment publicades, obtingudes a través del Portal de transparència, apunten que entre 2021 i 2025, 232 sentències judicials van fallar que la DGPIA havia tancat expedients de desempara de nens i nenes que eren menors d'edat i que les proves mèdiques havien vulnerat els seus drets. D'aquestes, 139 han tingut lloc el 2025. Tanmateix, les advocades assenyalen que aquestes sentències són només la punta de l'iceberg, perquè no tots els infants tenen accés a acompanyament per recórrer el procediment.

Per tal d'aprofundir en aquesta qüestió, Marta Llonch explicarà els mecanismes legals i les negligències que han generat aquesta situació.

Marta Llonch Valsells (advocada d'Irídia, Centre per la Defensa dels Drets Humans)

Molt bon dia, moltes gràcies per aquest espai. El principal problema amb què ens trobem dins dels processos de determinació de l'edat de menors no acompanyats és que existeix una legislació, una jurisprudència consolidada del Tribunal Suprem i una legislació també un marc internacional de protecció de la infància que estan essent sistemàticament infringits, tant per la Fiscalia de Menors com per la DGPIA.

I aquest incompliment té una conseqüència directa gravíssima, que és que hi ha nens i nenes al carrer.

Quan un nen o nena arriba al territori espanyol i manifesta ser menor, i no es pot determinar amb certesa la seva edat, comença un procediment de determinació de l'edat. En el marc d'aquest procediment, l'article 35.3 de la Llei d'estrangeria estableix que només es poden practicar les proves mèdiques de determinació de l'edat quan el menor es troba indocumentat. Així també ho ha interpretat el Tribunal Suprem.

Malgrat això, en la pràctica, les proves mèdiques es practiquen de forma sistemàtica, fins i tot quan els menors tenen passaport, certificat de naixement o altra documentació oficial acreditativa de la seva edat. Això passa especialment amb nens i nenes de determinades nacionalitats com Gàmbia i Senegal, perquè l'administració desconfia o qüestiona la validesa dels seus documents. Però el Tribunal Suprem ja ha deixat clar que els passaports, si estan emesos i expedits conforme la legislació del país d'origen, són vàlids i que la documentació acreditativa de la minoria d'edat s'ha de presumir vàlida mentre no es demostrï el contrari.

Tot i això, les proves es segueixen practicant a menors que disposen de documentació acreditativa de la seva minoria. Parlem, a més, de proves que són invasives i poc precises, amb amplis marges d'error. A més, Fiscalia no acorda cap altra diligència per esbrinar l'edat del presumpte menor. Hi ha una nota interna de Fiscalia que diu que s'hauria de contactar amb les delegacions diplomàtiques dels països d'origen per tal de comprovar les dades manifestades pel menor. Jo això no m'ho he trobat mai i cap de les meves companyes tampoc.

El menor també té dret a negar-se a fer la pràctica de les proves mèdiques, però si ho fa la Fiscalia acostuma a decretar igualment la majoria d'edat, fins i tot quan no existeix cap altra prova que indiqui que és major. Això vulnera directament un principi fonamental de la protecció de la infància, que és que, en cas de dubte, s'ha de presumir la minoria d'edat.

El mateix Tribunal Suprem ha establert que la negativa a sotmetre's a les proves d'edat no pot ser un indicatiu decisiu de la majoria d'edat.

Malgrat això, això continua passant i les conseqüències són immediates. Quan la Fiscalia dicta aquest decret de majoria, la DGPIA emet automàticament una

resolució de cessament de la tutela, sense valorar cap altra documentació ni cap altre element aportat pel menor. Això significa que el nen o la nena queda expulsat del sistema de protecció. Bàsicament queda al carrer.

I aquí és important recordar una cosa important. La DGPIA té l'obligació legal de garantir la protecció de l'interès superior de l'infant. No està obligada a aplicar automàticament un decret de Fiscalia quan aquest compromet la protecció del menor. Recordem que aquest decret té caràcter provisional i cautelar. De fet, el Tribunal Suprem també ha deixat clar que un decret de Fiscalia basat en proves mèdiques no pot prevaldre sobre documentació oficial acreditativa de la minoria d'edat. Però la realitat és que aquesta pràctica administrativa continua funcionant de forma automàtica.

Quan aquests casos arriben als jutjats, els jutges i jutgesses reiteradament reconeixen que les proves mèdiques no s'haurien d'haver practicat i revoquen aquests cessaments de tutela. Bàsicament apliquen la llei.

Les dades publicades per Catalunya Ràdio recentment que mencionava Clara són claríssimes. Entre 2021 i 2025, 232 sentències judicials van concloure que la DGPIA havia tancat expedients de desemparament de nens i nenes que, efectivament, eren menors d'edat basant-se en proves mèdiques que no s'haurien d'haver practicat. Això vol dir que, com a mínim, 232 nens i nenes van ser expulsats del sistema de protecció de manera indeguda. 232 nens i nenes van ser deixats al carrer per l'administració pública. Són molts més, perquè la gran majoria no arriba a judicialitzar-se. Per tant, és una pràctica que els tribunals estan corregint de manera reiterada.

I quan ens trobem que hi tenim centenars de sentències que revoquen cessaments de tutela, el problema deixa de ser puntual. De totes maneres, quan arriba la sentència judicial o les mesures cautelars, aquests nens ja han passat setmanes o mesos al carrer amb les conseqüències que això comporta per la seva salut física, la seva salut mental i el seu correcte desenvolupament.

Volia compartir avui amb vostès el cas de l'Ansu, un noi al qual vaig acompanyar dins del torn d'oficis. Ell és senegalès i va arribar quan tenia setze anys a Espanya. Tenia un certificat de naixement i un DNI que acreditava que tenia setze anys. Es

van agafar les proves perquè estava documentat. Immediatament, la Fiscalia ha decreta la majoria sense cap altre indicati i llavors, aquell mateix dia, la DGPIA cessa la tutela i l'Ansu queda al carrer. Arriba al meu despatx amb dues bosses de brossa amb les seves coses dins. Quan parlo amb la noia de DGAIA, la pobra desesperada, de tants dies d'haver de fer el mateix, em diu que vagi a Arc de Triomf, que allà hi ha molts nens senegalesos. I, efectivament, si es passegen per Arc de Triomf a la nit veuran molts joves als que se'ls ha decretat la majoria i han sigut deixats al carrer.

Després vam recórrer aquesta decisió i, efectivament, els tribunals ens van donar la raó i van revocar aquest cessament de tutela. Però quan ens van donar les mesures cautelars ja portava dos mesos al carrer. Ningú li tornarà aquests dos mesos a l'Ansu ni li arreglarà les conseqüències que això ha tingut per ell.

El Comitè de Drets del Nen de les Nacions Unides ha emès quinze dictàmens contra l'Estat espanyol pel seu tracte a la infància migrant no acompanyada.

Per tant, simplement, el problema no és que no existeixi un marc legal clar. El marc legal existeix, simplement és que s'està incomplint sistemàticament per part de les institucions.

I dono la paraula a Clara perquè faci el tancament.

Clara Calderó Delgado (responsable de projectes de migracions NOVACT, Irídia, Centre per la Defensa dels Drets Humans)

Gràcies, Marta. Per encendre el micròfon? Gràcies.

Finalment, per tancar algunes de les conseqüències d'aquestes pràctiques, en línia del que comentava la Marta, la desprotecció immediata dels joves decretats majors d'edat per Fiscalia provoca que molts hagin d'abandonar els centres de forma immediata o en pocs dies sense derivació a recursos alternatius d'habitatge o serveis bàsics.

Aquesta expulsió trenca els seus itineraris formatius i les xarxes de suport i els aboca de forma recurrent al sensellarisme, amb un fort impacte en la salut mental.

A Barcelona, moltes entitats alerten que aquests joves poden passar almenys sis mesos al carrer abans d'accedir a un recurs residencial ni que sigui temporal, mentre

que els serveis municipals i les entitats socials es veuen obligades a atendre'ls com a adults per garantir-los uns serveis mínims.

Tot i això, els recursos de sensellarisme no responen a les necessitats específiques de la infància i l'adolescència no acompanyada, com és obvi, i generen noves situacions de vulnerabilitat.

Cap infant o adolescent hauria d'acabar al carrer ni d'aprendre dels serveis de sensellarisme, i que un infant es trobi en aquesta situació després d'haver estat tutelat per l'administració evidencia una concatenació de greus vulneracions de drets fonamentals i, sobretot, un tractament discriminatori cap a la infància no acompanyada pel fet de ser estrangera.

Per tots aquests motius, demanem a la comissió que valori la proposta de resolució proposada per Irídia i Novact i insti el Govern a impulsar mesures que abordin aquesta situació.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, al senyor Clara Calderó i a la senyora Marta Llonch. Ara passem al torn de paraula dels grups parlamentaris. Comencem amb els grups proposants de la compareixença i, per tant, és Esquerra Republicana. El diputat Viñas, tres minuts.

Jordi Viñas i Xifra

Gràcies, presidenta. Gràcies per la compareixença, i gràcies també pel document que ens heu fet arribar i, com deia, per aquesta compareixença que heu fet, que ens descriu, de fet, una arquitectura institucional que massa sovint converteix la frontera en un espai de vulneració sistemàtica de drets. I això creiem que és especialment greu perquè afecta persones en situacions d'extrema vulnerabilitat: infants, adolescents, persones potencialment refugiades, supervivents de tràfic o de violència.

L'informe que ens heu fet arribar crec que és clar quan afirma que la política migratòria europea i estatal genera espais de desprotecció i vulneració de drets de manera sistemàtica.

Analitzant una miqueta les dades que ens heu fet arribar, crec que són bastant contundents. Només a les Illes Balears, des del 2022, han estat detingudes 12.397 persones, # entre elles 1.168 infants i adolescents. El percentatge de dones ha augmentat de manera notable, passant del quatre per cent, el 2022, a l'onze per cent el 2025. I la infància representa ja prop del nou o el deu per cent dels casos, xifres realment preocupants.

I què documenta l'informe sobre aquesta primera arribada? Doncs, que persones que després d'una travessia extremadament perillosa són marcades, algunes amb guix o retoladors, sobre la pell, traslladades a espais de detenció, que el mateix informe defineix com a calabós, sense dutxes operatives, sense espais adequats per a les famílies, dones, i sovint sense una primera assistència sanitària o humanitària efectiva.

Per tant, és especialment preocupant que la detecció de vulnerabilitats, que hauria de ser una peça central de qualsevol sistema garantista, es faci amb entrevistes d'uns cinc minuts, amb intempèries, sense privacitat, amb traduccions insuficients i sense que aquesta informació tingui una traçabilitat real dins del procediment administratiu. És realment preocupant. Això no és només una mancança tècnica, creiem; és una fallida estructural que pot deixar fora, com comentàveu, del sistema de protecció a persones amb dret a asil, menors o víctimes de tràfic.

A l'informe també veiem algunes dades que és bastant devastador quan assenyala que al CATE de Son Tous no s'ha tramitat cap manifestació de necessitat de protecció internacional, cap ni una, en un context on augmenten arribades de persones procedents de països com Somàlia, amb taxes de reconeixement d'asils superiors al noranta-vuit per cent. Aquesta dada creiem que és d'una gravetat política i jurídica força extraordinària.

Però més enllà de les Illes Balears, el document ens parla també de Barcelona i de la frontera nord, de decrets de majoria d'edat que deixen joves al carrer, de desprotecció institucional a la joventut extutelada i d'espais -Portbou, Figueres o la Junquera- on el control obligatori substitueix massa sovint la protecció de drets. És a dir, no estem davant d'un problema localitzat, sinó d'un model, un problema de model.

I aquí rau una mica la qüestió de fons. Quin model de país i quin model de democràcia volem ser? Perquè quan una administració prioritza aquesta lògica punitiva per damunt dels drets humans, el que creiem que està en joc no és només la vida de les persones, sinó la qualitat democràtica del propi sistema. Per això cal reconèixer la feina imprescindible de les entitats socials, juristes, professionals i activistes que sostenen moltes vegades, sosteniu moltes vegades en solitari espais de dignitat i defensa de drets.

Veig que se m'està acabant el temps. Acabaré fent tres qüestions, que si les podeu contestar, fantàstic. *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)* Com penseu que es pot garantir amb recursos i protocols vinculants que tota persona arribada rebi assistència sanitària, jurídica i una detecció de vulnerabilitat real des del primer moment?

Quines reformes creieu que s'han d'impulsar perquè ni infants, ni adolescents, ni joves extutelats quedin atrapats en buits administratius que es condemnin a la desprotecció?

I la tercera qüestió que plantejaria seria quins mecanismes independents de fiscalització creieu que s'han d'establir perquè les vulneracions documentades en el vostre informe no es normalitzin, no es repeteixin i tinguin conseqüències polítiques i institucionals clares?

Moltíssimes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat Viñas. Ara el torn de paraula del següent grup parlamentari que ha demanat la compareixença, per tant és Comuns. Diputada Lozano, tres minuts.

Núria Lozano Montoya

Gràcies, presidenta. Bon dia, gràcies a les compareixents i disculpes pel retard, però de vegades el trànsit té les seves pròpies regles.

En primer lloc, volíem donar les gràcies per l'informe. És un informe que ens posa davant d'un mirall incòmode, el de la violència institucional. Hem de ser clars des de l'inici: no estem vivint una crisi migratòria, el que estem vivint és una crisi de governança i de drets humans, i crec que hem de ser contundents al respecte.

L'informe descriu una arquitectura institucional amb biaix racista que decideix de forma arbitrària quines persones són protegibles i quines, en canvi, són prescindibles. I quan les institucions no compleixen la seva obligació de protecció aleshores podem parlar en propietat d'una forma de violència que deshumanitza els que arriben a casa nostra, però que parla molt de la nostra falta d'humanitat també.

L'anàlisi territorial que fan vostès és demolidor. A les Illes Balears s'ha consolidat una ruta altament perillosa. En el 2024 van morir almenys 517 persones i un número indeterminat han desaparegut. I la resposta institucional és minsa.

Al Centre d'Atenció Temporal d'Estrangers de Son Tous, feia referència el representant d'Esquerra, el Ministeri d'Interior reconeix que no s'ha tramitat ni una sola sol·licitud d'asil, el que dona mostres de bloqueig d'un dret fonamental de manera sistemàtica.

I aquesta violència es trasllada també a Barcelona on l'acollida d'aquesta infància i joventut no acompanyada és objecte d'instrumentalització política per atirar el racisme.

Ens alerta l'informe que el tretze per cent d'aquests joves mostren malestar psicològic, però només un 5,5 per cent reben atenció. El sistema no només no els protegeix, sinó que el qüestionament de l'edat que figura als seus documents identificatius, i que, a més a més, complica l'accés a centres residencials quan no és causa directa d'expulsió dels mateixos, els aboca a una situació de carrer i de desestructuració que va més enllà d'una simple negligència administrativa.

L'informe parla també del trànsit a la frontera catalano-francesa, potser del que menys es parla a l'Estat, i on des de la suspensió de Schengen per part de França el 2015 es recuperen uns controls judicials que prioritzen l'expulsió sobre la detecció de vulnerabilitats.

I pensem que no podem girar la cara i que no és admissible que entitats com Càritas a Portbou hagin de suplir el paper dels recursos públics bàsics per atendre aquestes persones.

Alguna pregunta. L'informe denuncia la situació del CATE de Son Tous respecte a les sol·licituds d'asil. Creuen que existeix una instrucció política per invisibilitzar el dret a la protecció internacional?

Dos. Davant la dada que només el 5,5 per cent dels menors migrants amb malestar psicològic reben atenció, quina responsabilitat directa atribueixen a la DGPIA en aquest abandonament sanitari?

L'informe parla d'una arquitectura institucional amb aquest biaix racista a què feia referència anteriorment. Quines reformes urgents en l'àmbit de la Generalitat, més enllà de la llei d'estrangeria estatal, podrien garantir la tramitació dins del període legal -i acabo, presidenta- de les sol·licituds de residència i treball dels joves tutelats, independentment del procés de determinació d'edat o l'expulsió immediata de joves extutelats al carrer.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada Lozano. Com que no hi ha el diputat de la CUP, que és el tercer sol·licitant, passem al torn de paraula del Grup Parlamentari de Junts. Diputada Domingo, tres minuts.

Ennatu Domingo i Soler

Gràcies, presidenta. Senyora Llonch, senyor Calderó, gràcies per la seva compareixença.

Nosaltres, des de Junts, ens vam reunir amb membres d'Irídia, companys vostres, per poder valorar les conclusions d'aquest informe i després de la discussió vam veure que era clar que hi ha un biaix racial en la valoració de l'edat de menors migrants sols, i vam pensar que era necessari que vostès compareguin aquí, i per això també vam donar suport a la seva compareixença en aquesta Comissió de Drets Socials.

També formem part de la Comissió d'Investigació sobre el funcionament de la DGAIA i la gestió dels recursos públics de les darreres dècades, i justament en aquest context el que nosaltres hem après és que des del 2016 fins al 2024 l'arribada de menors migrants va ser dràstica. En aquest sentit, molts d'ells van poder entrar al

sistema d'atenció a la infància i adolescència, però molts han quedat exclosos, i crec que entenent les dades que ens donen, que alguns queden exclosos precisament per aquest procés de determinació d'edat, i per això nosaltres vam pensar que també era important que això es toqués en el context d'aquella comissió, i, de fet, vam demanar que el vostre informe es presentés per poder formar part o que ens fos útil per poder elaborar les conclusions d'aquesta investigació que farem.

I també vam preguntar als compareixents que van venir, membres de la direcció de la DGAIA, del Departament de Drets Socials en els darrers anys, i vam també preguntar per què molts joves queden exclosos d'aquest servei, d'aquesta atenció, i la seva resposta va ser contundent en dir que molts dels joves que han arribat han arribat ja essent majors d'edat i que, per tant, no podien beneficiar-se de l'atenció, de les prestacions que els hi pertocarien.

Però, al mateix moment, tenim tots els testimonis que hem vist a nivell de mitjans de comunicació, han vingut també advocats a explicar la situació dels menors i veiem que hi ha una contradicció que ens fa pensar que potser perquè els serveis no s'han dimensionat a la realitat de l'arribada dels menors i que aquí hi ha hagut, doncs, que s'han anat traient les persones que potser amb una valoració així a primera vista no els hi encaixaven en el marc, doncs, que és un jove menor que necessita precisament l'atenció de l'administració, no?

I, per tant, per això nosaltres hem insistit que aquest tema cal analitzar-lo i que cal millorar-lo, com vostès han dit. El marc legal ja existeix, o sigui és una qüestió de complir i, a més, a nosaltres ens agradaria si poguéssiu també comentar què passa a les persones que no entren en aquest sistema, perquè, per exemple, les persones que es troben en situacions sense llar, quan van a demanar els serveis o ajudes (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) el que els passa és que han d'entrar al sistema de la infància per poder rebre'n. Per tant, és un *loop* que es va retroalimentant i que, per tant, costa molt rebre el suport que un jove necessita per poder desenvolupar-se aquí al nostre país.

I, per tant, doncs, seguirem treballant això. Crec que és molt rellevant tot el que ens heu compartit i la proposta de resolució, doncs, la valorarem amb el grup per poder, doncs, millorar la situació dels joves menors migrants.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada Domingo. És el torn de paraula del Grup Parlamentari del Partit Popular. Diputada Berenguer.

Montserrat Berenguer Messeguer

Gràcies, presidenta, a la senyora Clara Calderó i la senyora Marta Llonch per aquesta compareixença.

Vostès ens han exposat aquí les mancances de la infància sense referents familiars i el sistema de protecció vigent a Catalunya.

Tenim una DGPIA que d'alguna manera és una estructura de canvis profunds, una remodelació, així se'ns ha dit, però, pel que heu dit, els canvis no estan essent així en aquests menors que passen a la transició de la vida adulta. De fet, tenim sentències. Voldria que ens expliquéssiu millor aquest nombre de les sentències judicials, us heu referit al 2025, però que conclouen aquestes sentències amb referència al sistema de protecció de l'actual DGPIA. Ja no dic de l'antiga DGAIA, sinó de la DGPIA.

Ens heu dit això, doncs, que d'alguna manera no s'emparen aquests joves i la Fiscalia revoca, perquè és un cessament de tutela que no és legal el que estaria fent el sistema de protecció. Ho he entès així. Doncs, si podríeu concretar-nos més això.

Després heu parlat de les proves mèdiques. Antigament sí que abans eren la prova del canell, que això no era una prova invasiva. Llavors, quin ha estat aquest pas perquè hi hagi unes proves mèdiques més invasives? És a dir, com s'ha arribat en aquest punt? Perquè, d'alguna manera, aquí les esquerres -perdó, eh?, però és així- estant dient la protecció al sistema de la infància.

Jo vaig començar l'any 2001 que dins de la DGAIA hi havia una secció específica per menors referents estrangers no acompanyats i cada professional fèiem seguiment de tots i cadascun d'aquests menors que estaven aquí, d'aquests joves. I això es va treure. Els que hi han anat governant se van encarregar de treure aquesta secció. Per què? No ho sé. Aquí han comparegut també altres

compareixents, com Noves Vies, que veuen una vinculació estreta amb el sensellarisme i joves extutelats.

I, d'altra banda, es va externalitzar. És a dir, els que érem professionals funcionaris que treballàvem amb aquests joves per a aquests itineraris d'inclusió, d'inserció o fins i tot cercant família -perquè hem d'evitar la institucionalització, sempre el preferible és que estiguin en família-, doncs, van externalitzar això. On? Doncs, a fundacions: Mercè Fontanilles, Resilis, ara investigades precisament per l'Oficina Antifrau. Per tant, aquí va haver un canvi de gestió i promogut pel propi Govern. Amb interès d'aquests menors de protecció? Cap ni un. Potser interès a les seves butxaques, diria jo. Això una.

D'altres, voldria dir que també tenim un sistema tensionat. Ja hem parlat amb mediadors interculturals, ens informen també del fenomen de nenes que estan arribant aquí a Catalunya, que són poques i menys, ja no arriben ni en aquests centres i són captades ja per màfies i xarxes de prostitució. Què en sabeu d'aquests fenòmens i com se les està ajudant?

I jo diria que això és tot. El tema dels centres, quina és la solució que doneu? Perquè si es construeix més centres de protecció exclusivament adreçats a aquest tipus de menors, no sé si això és la millor inclusió, de comptar lliteres en lloc d'infants.

I si als infants que arriben aquí s'hauria de cercar família extensa, perquè a molts ens consta que poden tindre referents familiars i, per tant, seria preferible.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada Berenguer. És el torn de paraula del Grup Parlamentari de VOX. Diputada Calvet.

Júlia Calvet Puig

Gracias, presidenta. Bueno, he escuchado su intervención con atención y, francamente, creo que es lo más parecido a un guion de una película de ciencia ficción, porque vienen un poco a intentarnos vendernos la moto, un cuento que fuera de estas cuatro paredes no se lo cree absolutamente nadie ¿no? E intentar, pues, colarnos un poco el delincuente como la víctima. Y no, por aquí sí que no.

Porque aquí las únicas víctimas de todo esto son los españoles de a pie, los españoles que sufren precisamente sus políticas, sus caprichosas políticas electoralistas de inmigración masiva, empeñadas en meter a millones de extranjeros hasta reventarlo absolutamente todo: colapsar nuestros servicios públicos. También vemos, pues, eso, las víctimas que son estos españoles de a pie que cuando van a pedir una ayuda o cuando van a pedir una vivienda de protección oficial se encuentran que son los últimos de la cola. Y esa es, y no otra, la puñetera realidad, lo que sucede en Cataluña y en el resto de España.

En el informe, además, hablaban de que la política migratoria española y europea es racista y excluyente, decían. Pues, claro, yo les pregunto ¿de qué política migratoria me están hablando. No, porque claro, es que aquí la única política migratoria es la que ustedes promueven, la que prácticamente toda esta sala promueve, que es básicamente la de la claudicación de nuestras fronteras. Una política migratoria completamente criminal, que lo único que permite es la entrada de millones de ilegales, que no sabemos ni quiénes son, ni de dónde vienen, ni qué vienen a hacer aquí en nuestra casa.

Y todo esto, toda esta política migratoria lo que produce es un efecto llamada de lo peor de cada casa, pero es que también es la mejor campaña de marketing de las mafias, de las mafias, para que sigan enviando seres humanos a nuestras costas y luego ustedes les pongan la alfombra roja.

El informe también ataca directamente a las fuerzas y cuerpos de seguridad del Estado, atacan sus actuaciones también, como por ejemplo las prácticas de identificación. Pero yo las diré una cosa: el patrón no es el color de piel de nadie, el patrón es la delincuencia. Porque, a ver, si los delitos los cometen siempre los mismos, con unas características determinadas, a mí ya me perdonarán, pero eso no es racismo, esto se llama perfil criminal. (*Veus de fons.*) Se llama perfil criminal. (*Remor de veus.*) Pero... Bueno, pero seguiré, si me permiten. También les diré, si la mayoría de delincuentes son extranjeros, como así lo avalan nuestros datos, los datos oficiales, también los que han dado los Mossos d'Esquadra y también los del Govern de la Generalitat, eso tampoco es racismo, eso es realidad.

Y también les diré, por último, no nos intenten vender la moto ni los cuentos de infancia cuando lo que vemos son hombres que ya han dejado la adolescencia en el retrovisor. Es decir, no nos engañen con la excusa de que todos son niños desvalidos, porque la verdad es que en su mayoría son hombres, en edad militar, que deben ser repatriados. *(Remor de veus.)* Y en caso de... Y en caso de... Sí, sí, ríanse lo que quieran, ríanse lo que quieran, pero esa es la realidad que viven los catalanes. *(Remor de veus.)* Si realmente fuesen menores, lo que deberíamos hacer es enviarlo con sus familias, que es donde mejor se está. *(Remor de veus.)*

Y finalmente, ustedes piden *(remor de veus)*, si me dejan... Es que, señora presidenta...

La presidenta

També li recordo que la Mesa del Parlament va aprovar que no es vinculés la immigració amb delinqüència i no ho està respectant.

Júlia Calvet Puig

Estoy hablando de los datos de los Mossos d'Esquadra...

La presidenta

L'he deixat, no. L'he deixat, l'he respectat, perquè igualment...

Júlia Calvet Puig

Si, pero me puede dejar...

La presidenta

Igualment ho comunica en altres llocs el que està dient ara i, per tant, li deixo els tres minuts. Però també sap aquest acord i no l'està respectant.

Júlia Calvet Puig

Bueno, perfecto. Seguiré ya con lo último y es que ustedes piden más recursos públicos para los ilegales. Pues, oye, páguenlo ustedes de su bolsillo, pero no obliguen a los catalanes a pagar de su bolsillo toda esta fiesta.

Porque cuando VOX gobierne esta fiesta se acabará y los españoles no volverán a dar un solo euro de sus bolsillos para quienes asaltan nuestras fronteras.

Muchas gracias.

La presidenta

Gràcies.

No hi ha la diputada del Grup Mixt. Per tant, tothom ha parlat i, de nou, els compareixents tenen deu minuts. (*Veus de fons.*) Gràcies, diputat García, per recordar-ho. M'he saltat el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançat, i després ja sí que teniu els deu minuts.

Mónica Ríos García

Moltes gràcies, presidenta. Bon dia a tothom, i en especial a la senyora Calderó i la senyora Llonch per la seva intervenció.

Bé, amb la intervenció que m'ha precedit ha quedat molt clar. Però jo, de totes maneres, també vull afegir que el darrer acord a Extremadura, amb PP y VOX, ja marca aquesta línia política en immigració. Vull dir, i llegeixo literal l'acord perquè quedi clar: “No más menores extranjeros no acompañados. Se opondrán por todos los medios legales, jurídicos y políticos a cualquier mecanismo de reparto de inmigrantes ilegales” -ho dic així perquè ho posa així, no comparteixo aquesta afirmació d'immigrants il·legals-, “tanto mayores como menores de edad. Ni una plaza más y reducción del gasto mínimo legal imprescindible. Endurecimiento del régimen disciplinario en centros, etcétera, y supresión del gasto”. I he resumit, hi ha més text als acords. Si el volen llegir, el punt 4, d'immigració. Vull dir, perquè quedi clar on estem tots ubicats.

Dit això, és veritat que, com en tot, poden haver-hi mancances, negligències, hi ha coses a millorar, això passa amb tot a la vida, però és veritat que vostè també ha afirmat que a Catalunya som grans perceptors d'infants, i és així, segurament, amb molta diferència amb altres comunitats, i que teníem un sistema robust; millorable, segurament, però robust, en aquest sentit.

Perquè, fins i tot, anem més enllà. Ja saben que quan fan la majoria d'edat també hi ha una prestació per joves extutelats, precisament perquè és molt necessària, i nosaltres la defensem per fer aquest itinerari de futur, per poder tenir una situació laboral, una prosperitat. Després d'haver fet acompanyament en edat de menors

d'edat, és totalment lògic que també hi hagi..., i per tant també defensem aquesta prestació i aquest acompanyament i aquest suport.

Vostès parlaven, s'han centrat molt en el tema de la determinació de l'edat, que és veritat que ja han vingut altres compareixents també a marcar una mica les mancances, potser. És veritat que és un tema complicat, és molt complicat, i al marge del tema legal, que ho entenc, i és així, però és veritat que és un tema molt complicat.

Jo no crec que hi hagi cap instrucció de les institucions públiques per treure's -ho dic així literal i molt planer-, per treure's nens de sobre, ni molt menys, perquè, com saben i ja he dit, és veritat que a Catalunya som grans perceptors. És més, quan s'ha posat de manifest aquest repartiment som els primers que, tot i que hem estat una de les comunitats que més ha rebut, hem estat oberts a acompanyar aquests menors (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) , però, evidentment, tindrem en compte aquestes mesures que vostès proposen per millorar el sistema d'atenció a la infància i a l'adolescència, perquè, fins i tot, com han comentat, estan treballant al Govern una refundació per millorar en general per tots els infants i adolescents, que a nosaltres també ens preocupa i ens ocupa.

Moltíssimes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada Ríos. Ara sí que hi ha, de nou, el torn de paraula dels compareixents. Deu minuts.

Clara Calderó Delgado (responsable de projectes de migracions NOVACT, Irídia, Centre per la Defensa dels Drets Humans)

Gràcies. En primer lloc, agrair la lectura de l'informe i totes les aportacions. No dedicarem temps a respondre una de les intervencions que creiem que queda fora del marc de l'estat de dret i de qualsevol aportació constructiva en aquesta qüestió.

M'agradaria començar responent algunes preguntes que han sorgit sobre una part de l'informe que no hem comentat avui, respecte les arribades a les Illes Balears, i aquí sí que m'agradaria contextualitzar que el 12 de juny entrarà en vigor el Pacte Europeu de Migració i d'Asil, i que dins d'aquesta aprovació ens trobem les entitats

en una situació de moltíssima opacitat i no sabem exactament quina serà l'aplicació, i sí que com a representants parlamentaris veiem que podríeu tenir una responsabilitat o un paper a l'hora de garantir aquesta transparència i compartir que en aquest respecte nosaltres qüestionem, en primer lloc, el règim de privació de llibertat en les persones que acaben d'arribar en una embarcació precària, tal com també ho ha fet el defensor del poble i, entenent que aquest és el sistema que existeix, doncs, sí que veiem necessari establir una regulació d'aquests centres de d'atenció CATE, que garanteixi unes condicions dignes i un règim jurídic específic per a les persones rescatades al mar.

D'igual manera, també assegurar que els espais de detenció compleixen amb els estàndards del Comitè Europeu de Prevenció contra la Tortura.

I en relació al que comentava el representant d'Esquerra Republicana, veiem imprescindible que s'asseguri la presència professional de persones amb coneixements sanitaris i no només personal voluntari, que és el que ens trobem fins ara.

En aquest sentit, també veiem imprescindible que hi hagi personal professional en infància, i d'aquesta manera també milloraria tot el tema de la detecció i identificació dels infants i la seva correcta protecció.

I també respecte a l'accés a la protecció internacional, doncs, el que requereix és que es garanteixi una assistència jurídica individualitzada i de qualitat en aquests espais de detenció, i això serà molt important en la implementació d'aquest pacte europeu, perquè el que veiem i el que ens preocupa a les entitats és que aquest dret a l'asil encara es vegi més i més en risc.

Pel que fa al que es comentava de quines reformes serien necessàries per garantir els drets d'aquesta infància i aquesta joventut de què parlàvem avui, nosaltres tenim clar que no cal cap reforma, el que cal és que es compleixi la llei. Tenim una normativa molt garantista i el que caldria és que s'apliqués i que no hi haguessin aquestes esclatxes que permeten aquestes vulneracions que denunciàvem. La meua companya Marta, a continuació, podrà aprofundir en aquest tema.

I, finalment, també comentar respecte quins mecanismes podrien existir a l'hora de fiscalitzar, això també més per la part de les arribades i dels espais de frontera.

Recordar que el Pacte Europeu d'Emigració i Asil contempla la creació d'un mecanisme independent de seguiment i de monitoratge dels drets humans en la implementació de les normatives, i del que tenim por des de les entitats és que aquest mecanisme tindrà unes competències limitades, no? Veiem que segurament aquesta funció l'acabarà adoptant el defensor del poble i fins ara sabem que, tot i que fan una feina molt important, el fet que les seves recomanacions no siguin vinculants ens deixa en un espai de seguir funcionant amb els mateixos mecanismes que comptem fins ara i que, com podem veure amb les vulneracions repetides al llarg dels anys i les múltiples denúncies del defensor del poble en diferents aspectes i de forma repetida, no hem vist canvis. Aleshores, ens preocupa que aquest mecanisme independent sigui insuficient i instaríem que es doni suport o que es faci força des dels grups parlamentaris per tenir un mecanisme independent robust, eficient i realment amb competències per exigir canvis a l'administració.

Li passaré la paraula a la companya Marta.

Marta Llonch Valsells (advocada d'Irídia, Centre per la Defensa dels Drets Humans)

Gràcies, Clara, i moltes gràcies a tothom per les aportacions, per haver-se llegit l'informe i per totes les aportacions constructives.

Simplement, jo volia reiterar quelcom també ja ha dit Clara, que s'ha preguntat des de diversos grups parlamentaris quines són aquestes reformes que proposem o com ho podem fer per fer-ho millor, què és el que s'ha de modificar dins del sistema per garantir la protecció de la infància sense referents familiars, i, com deia Clara, el que demanem és molt senzill. Ja tenim aquest marc legal, ja la jurisprudència l'ha interpretat d'una determinada manera. Llavors, demanem que es compleixi.

També les advocades ens trobem en una situació una mica com de desesperació en el sentit que a nivell judicial se'ns dona la raó tota l'estona. O sigui, quan recorrem aquestes decisions de decrets de majoria basats en proves mèdiques que han ignorat documentació aportada, que no s'ha valorat res més, etcètera, després quan arribem als jutjats es revoquen aquests cessaments de tutela. El que passa és que també, tot i que a Barcelona hi ha aquesta bona pràctica, el Col·legi d'Advocats de Barcelona té un torn d'ofici per al procediment de determinació de l'edat -i és l'únic

col·legi d'advocats a Espanya que ho té, i això és una molt bona pràctica-, però el que passa és que realment molt pocs casos arriben a judicialitzar-se. I tots aquells que arriben, després els jutjats interpreten la llei d'acord amb la literalitat de la llei i la jurisprudència del Tribunal Suprem i llavors revoquen aquests cessaments de tutela, però llavors el mal ja està fet i ja hi ha hagut un nen o una nena que s'ha passat setmanes o mesos al carrer.

Llavors, clar, ens trobem que què fem? Perquè si la jurisprudència ja hi és, ja el Tribunal Suprem ho ha interpretat, la llei ja està bé, però des de les institucions, tant des de Fiscalia com la DGPIA, es segueix incomplint aquesta jurisprudència o aquesta llei, doncs, és que al final no sabem ja com s'ha de dir a les institucions que compleixin un marc legal.

I al final realment el que demanem crec que és molt senzill i poc polèmic en el sentit que el que demanem és que es respecti l'interès superior del menor, que és un principi de protecció de la infància, que qualsevol decisió que es prengui que pugui afectar a un nen o nena, doncs, el seu interès superior és l'element primordial i que s'ha de tenir en compte.

La representant del Partit Socialista comentava el tema de la determinació de l'edat, que són processos complicats, etcètera. Realment, tampoc ho és tant, perquè ja està interpretat tot com s'ha de fer. El problema és que es fan proves quan no toca, que no es tenen en compte documentació que aporten els nens o nenes, que no s'aplica la presumpció de minoria, etcètera, i simplement que les conseqüències són devastadores. O sigui, la conseqüència és que potencialment estàs deixant un nen o una nena al carrer.

I ens trobem..., i sempre crec que és important repetir, que la infància sense referents familiars, per sobre de tot, i per sobre de la seva condició de migrants, etcètera, són nens i nenes i que això és el que ha de prevaldre en totes les seves decisions, i que dins de la infància és la infància més desprotegida, que està lluny del seu país, de casa seva, que no té el seu pare o la seva mare perquè el defensin o perquè el protegeixin, i que en això confiïm en l'administració perquè faci aquesta feina i que té l'obligació legal de fer-la. Que no és un tema de caritat o de bona fe, sinó que és una obligació legal.

Crec que amb això, més o menys... Bé, després hi ha coses més concretes, no sé si estic responnent a tot o no. A veure, no sé si m'estic deixant alguna cosa.

Bé, crec que la companya del Partit Popular esmentava si hi ha hagut algun canvi des que la DGAIA ha fet aquest canvi a DGPIA. O sigui, les sentències que esmentem són fins al 2025, per tant desconec si realment després d'aquesta... Però el que jo m'he trobat i companyes meves ens hem trobat dins dels procediments de determinació de l'edat és que no ha canviat res, dins de la interpretació o la pràctica administrativa en els procediments de determinació de l'edat.

També pel que feia..., hi havia la pregunta sobre les proves mèdiques. Aquestes proves mèdiques estan basades en un estudi clínic dels anys cinquanta dels Estats Units que valoren, doncs, la clavícula, el canell, la mandíbula, estan basats en població blanca dels anys cinquanta als Estats Units, doncs, que evidentment està molt demostrat que no és un mètode precís i que no existeix una manera científica de determinar l'edat.

Però, bé, simplement reiterar això (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) -acabo-, i també per respondre a l'extrema dreta, jo simplement recordar que quan estem davant de nens i nenes, independentment de la seva situació migratòria, independentment del seu origen, són nens i nenes i, per tant, tenim el deure de protegir-los.

La presidenta

Doncs, moltes gràcies, senyor Calderó, senyora Llonch, per la compareixença i per la presentació de l'informe.

Ara donem un minut i comencem la resta de l'ordre del dia.

La sessió se suspèn a les... i es reprèn a les...

La presidenta

Si els hi sembla, com que hi ha tots els diputats, passem al segon punt, que és la votació. (*Remor de veus.*) Sisplau, sisplau, Junts.

Sol·licitud de sessió informativa amb la consellera de Drets Socials i Inclusió sobre l'impacte de la regularització massiva d'immigrants

354-00325/15

Passem al punt 2, que és la votació de la Sol·licitud de la sessió informativa a la Comissió de Drets Socials amb la consellera de Drets Socials i Inclusió sobre l'impacte de la regularització massiva d'immigrants, sol·licitada pel diputat Joan Garriga, de VOX en Catalunya, d'acord?

Doncs, vots a favor?

3 vots a favor.

Vots en contra?

5, del PSC; 4, de Junts; 2, d'Esquerra, i 1, de Comuns.

Per tant, 11 en contra, 3 a favor, decau la sol·licitud de compareixença.

Proposta de resolució sobre les mesures per a la integració completa de totes les persones amb discapacitat auditiva total o parcial (decaïment)

250-00861/15

Passem al punt número 3 de l'ordre del dia, Proposta de resolució sobre les mesures per a la integració completa de totes les persones amb discapacitat auditiva total o parcial. *(Veus de fons.)* Llavors, decau. Hi ha una altra oportunitat per... D'acord, doncs, llavors decau.

Llavors, passem al punt 4 i punt 6. Diputada Lozano, senyora Lozano, havíem comentat que és idèntica, sembla idèntica la proposta -sembla-, si la passàvem a defensar-la conjuntament cadascú i després fem una proposta...

Núria Lozano Montoya

Per part nostra no hi ha cap inconvenient, eh?

La presidenta

D'acord, després la lletrada miraria de fer-ne conjuntament els punts.

Proposta de resolució sobre el garantiment de l'accés universal a l'aigua i la defensa dels drets socials davant mesures municipals restrictives

250-00896/15

Començaríem amb el punt 4, que és la proposta de resolució que és presentada pel Grup Parlamentari de Comuns. Per tant, començaria la diputada Lozano, i després passaria la diputada Najat Driouech, perquè és el punt 5... No, comença primer que el punt 4 és la proposta de Comuns. Sisplau.

Núria Lozano Montoya

Sí, gràcies, presidenta.

La presidenta

Sisplau, silenci.

Núria Lozano Montoya

Bon dia. L'accés a aigua potable no és un servei optatiu, tampoc una concessió de les administracions. És un dret fonamental reconegut per Nacions Unides i un bé essencial que cal garantir sense discriminacions.

Avui debatem aquesta proposta perquè desafortunadament estem veient com en alguns municipis -la proposta ho exemplifica en un de concret, que és el cas de Martorell, però no és l'únic- s'estan utilitzant les ordenances de convivència per restringir aquest dret d'una forma arbitrària. No podem parlar de ciutats amables, tampoc de cohesió social, si convertim l'acte d'omplir una garrafa d'aigua en una infracció sancionable amb 750 euros.

Aquesta proposta és necessària perquè les mesures que estem veient no tenen justificació des d'un punt de vista tècnic ni econòmic. Un cop superada l'emergència per sequera, a més a més mantenir les fonts tancades mentre l'aigua ornamental corre o, pitjor encara, prohibir omplir recipients a l'espai públic només respon a una voluntat de criminalitzar la pobresa.

Cal ser molt clars. L'autonomia municipal és un pilar fonamental del nostre autogovern, però no es pot estendre mai a la vulneració dels drets humans. Entitats

com l'Institut Metròpoli o ECAS ja han avisat. Aquestes mesures no busquen l'estalvi d'aigua, busquen estigmatitzar col·lectius vulnerables i persones sense llar.

Vincular l'ús de les fonts amb les ocupacions irregulars, com s'ha fet per algun d'aquests municipis, és un exercici de populisme irresponsable que genera por i fragmenta la convivència.

En plena emergència climàtica -ara anem de cara a l'estiu, a més a més-, amb temperatura rècord, les fonts públiques són recursos vitals sobretot per infants i gent gran, però en general per la població i tancar-les pot constituir una negligència des del punt de vista de la salut pública.

Com Comuns hem denunciat públicament, també davant de la Sindicatura de Greuges de Catalunya, el cas concret a què fa referència la proposta de resolució plantejant que cal assegurar que la regulació de l'espai públic i les polítiques de convivència han de respectar els drets fonamentals, evitar la criminalització i l'estigmatització de necessitats bàsiques com és aquesta.

Per tot plegat, la nostra proposta no pretén envair competències, sinó instar el Govern a exercir una funció de guia. La proposta és clara, no ens podem quedar en silenci i per això demanem que aquest Parlament refermi l'accés universal a l'aigua i demanem que la Generalitat emeti recomanacions clares als ajuntaments perquè la regulació de l'espai públic no sigui una eina de càstig o d'exclusió contra qui no en té res.

És un plantejament que és coherent amb el que estem fent també a la ponència de llei sobre sensellarisme que està en aquests moments en tràmit en aquest Parlament, perquè considerem que les persones que no tenen res necessiten que des de l'administració pública es garanteixin els seus drets fonamentals i es remogui els obstacles pel seu exercici efectiu, tal com indica l'Estatut d'autonomia i la Constitució.

Per tant, avui en aquesta comissió hem de prendre una decisió, hem de triar: o estem amb la garantia dels drets bàsics per a tothom o permetem que l'arbitrarietat i l'estigma guanyin terreny en els nostres pobles i ciutats. *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)*

Per tant -acabo, presidenta-, aprovar aquesta resolució és defensar la dignitat davant del populisme.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada Lozano.

Proposta de resolució sobre l'accés universal a l'aigua com a bé comú i la protecció de les fonts públiques

250-00920/15

Ara és el torn de paraula de la diputada Driouech, del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana.

Najat Driouech Ben Moussa

Gràcies, presidenta. Bé, com ha expressat la diputada Lozano, des d'Esquerra Republicana també hem presentat aquesta proposta de resolució que va en la mateixa línia, perquè creiem que l'aigua és un recurs essencial per a la vida i un dret humà reconegut internacionalment.

A Catalunya la gestió de l'aigua és fonamenta en principis que es tracta d'un bé comú que ha de ser accessible a tota la ciutadania, amb especial atenció a les persones en situació de vulnerabilitat.

Les fonts públiques formen part del patrimoni col·lectiu i històric dels municipis i compleixen una funció social rellevant, garantint l'accés universal a l'aigua potable en un espai públic.

Així mateix, el Codi de consum de Catalunya reconeix el dret de les persones consumidores a l'accés de serveis bàsics, incloent-hi també el subministrament essencial i obliga a les administracions públiques a garantir que no es produeixin situacions de vulnerabilitat que impedeixin satisfer les necessitats bàsiques, com és l'accés a l'aigua.

També la llei 12/2007, de serveis socials, recull el principi d'accés universal als serveis essencials i preveu que les administracions han d'evitar que les persones en

situació de risc o vulnerabilitat quedin excloses de recursos imprescindibles per a la vida quotidiana.

En l'àmbit local, la llei 7/1985, de les bases de règim local, i la llei municipal del règim local de Catalunya, que és la llei 8/1987, estableixen que els ajuntaments han de garantir la prestació adequada de serveis públics de competència local, entre els quals també estan incloses les fonts.

Les fonts públiques formen part del patrimoni comunitari històric dels municipis i compleixen amb una funció essencial de servei públic, garantint un accés universal i directe a l'aigua potable. Per això, qualsevol limitació del seu ús ha de tenir un fonament sanitari, tècnic i jurídic clar, tal com exigeixen els principis de bona administració i proporcionalitat recollits tant a la legislació catalana com a la normativa bàsica estatal.

Recentment, però, la població de Martorell, el govern municipal, ha proposat la modificació de l'ordenança de convivència per prohibir omplir garrafes, ampolles o qualsevol tipus de recipient a les fonts públiques, preveient sancions de fins a 750 euros. Aquesta restricció s'ha adoptat sense una justificació tècnica suficient, sense informes que acreditin un risc per salut pública i sense, evidentment, valorar l'impacte social de la mesura.

Aquest tipus de decisions contradiu el principi de garantir l'accés a l'aigua (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) com a servei essencial -ja acabo, presidenta-, reconegut per la legislació catalana, com hem dit, i que pot afectar de manera desproporcionada col·lectius vulnerables.

Per tot això, nosaltres presentem aquesta proposta de resolució i a la qual demanem que la resta de grups parlamentaris també ens donin suport.

Moltíssimes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada Driouech. S'ha presentat una esmena a la proposta de resolució d'Esquerra Republicana, per part del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Per tant, ara és el torn pel diputat García.

Mario García Gómez

Gràcies, presidenta. Sí, hem presentat una esmena. Primer de tot, bé, agrair el talent de la diputada Driouech. La veritat que és un plaer tenir-la com a companya en aquesta comissió, en aquests moments i en aquesta situació política dintre de la institució que ens trobem. Trobar persones i trobar companys, diputades i diputats, amb els quals es pot dialogar i debatre, la veritat que és un luxe i un plaer.

Dit això, hem presentat esmena, una esmena en el sentit, per nosaltres és molt important, que és salvaguardar, salvaguardar l'autonomia municipal.

Entenem, i aquest Govern ho té claríssim, que no està per sobre dels ens locals, sinó que està i ha d'estar al seu costat. Els municipis, recordar que tenen estatut jurídic propi, salvaguardat tant per la Constitució com per l'Estatut i per la llei de bases de règim local, i en aquest cas les competències en el servei i el subministrament d'aigua són plenament municipals i, per tant, compet als propis ajuntaments.

És ben cert que és un dret humà, reconegut en l'ordenament jurídic internacional. També recordar que quan va entrar aquest Govern, estàvem amb decret de sequera, en una època molt complicada, que ja no ens en recordem, perquè per sort ha plogut molt aquest hivern, però recordar que els embassaments de Catalunya estaven al catorze per cent, i recordar que aquest Govern fins i tot, va haver de portar garrafes d'aigua i camions arreu i a municipis de Catalunya. Per tant, igual aquest dret tampoc estava tan assolit malauradament a Catalunya.

Recordar també que aquest Govern continua treballant en la construcció de dessalinitzadores, perquè malauradament amb el canvi climàtic ens trobarem una altra vegada amb episodis de sequera.

I recordar que tots els ajuntaments, inclòs el de Martorell, tenen una tarificació social: famílies vulnerables, famílies nombroses, famílies que tinguin membres a l'atur poden i han d'acudir als serveis municipals a sol·licitar la seva ajuda, que així la tindran. Exactament igual que amb el dret a la salut i el dret a l'educació.

El dret a l'aigua s'ha de complir i els municipis de Catalunya compleixen. Recordar en aquest aspecte la necessitat que tots els ciutadans que tinguin alguna necessitat bàsica per cobrir on han d'anar és als seus municipis, als nostres ajuntaments, que allà estaran atesos i ben atesos.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. Ara és el torn de paraula del Grup Parlamentari de Junts. Diputada Domingo.

Ennatu Domingo i Soler

Gràcies, presidenta. Seré molt breu. Des de Junts no entrarem a valorar el contingut de les propostes de resolució d'Esquerra i Comuns sobre l'accés universal de l'aigua. Votarem en contra en la totalitat de les propostes de resolucions, perquè no volem contribuir a portar debats polítics municipals al Parlament de Catalunya.

Però és que, a més a més, gràcies al debat municipal, l'alcalde de Martorell ha matisat el text de l'ordenança municipal sobre la regulació de l'accés a l'aigua, garantint més seguretat jurídica i també proporcionalitat.

Per tant, creiem que no té cap sentit debatre aquestes propostes de resolució en seu parlamentari quan, a més, ja han quedat desfasades.

I, per últim, creiem que els grups parlamentaris, veient l'evolució dels fets, haurien d'haver retirat aquestes propostes de resolució, perquè crec que no fer-ho és simplement reafirmar-se de nou.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada Domingo. Ara és el torn de paraula del Grup Parlamentari del Partit Popular. Diputada Pajares.

M. Belén Pajares Ribas

Sí, moltes gràcies, senyora presidenta. Nosaltres, el Grup Popular, votarem en contra de les dues propostes que ens presenten tant Comuns com Esquerra Republicana. I per dos motius molt clars. El primer, perquè el que pretenen vostès és donar suport als ocupes, que, per cert, va ser el motiu de la modificació de l'ordenança municipal de Martorell. No va ser pas una altra cosa. Va ser parar els ocupes.

I per molt que vostès intentin disfressar les propostes de defensa dels serveis bàsics i essencials i de defensar els vulnerables, vostès el que volen és protegir els ocupes. I l'ocupació ja els recordo que és un delictes. Vostès, en lloc de protegir el propietari, que en molts casos són petits propietaris, que a sobre li toca pagar les despeses de subministrament i altres coses, i que no pot fer res més que aguantar-se perquè l'esquerra permet aquesta injustícia.

I un segon motiu també molt clar, que és l'autonomia local. Les ordenances municipals són això, de competència municipal. I tots vostès saben que un cop presentada s'obre un termini d'exposició pública, es presenten al·legacions, etcètera. I que, a més a més, l'ordenança permet modificar-se un cop revisades les al·legacions i acceptades o no. I en aquest cas, l'ordenança municipal, finalment, s'ha modificat.

I escolti'm, però problemes tenen els ajuntaments i els municipis més petits per poder donar atenció als serveis bàsics als seus veïns com perquè ara els hi fiscalitzem les seves ordenances municipals i els hi hagin de dir vostès com han de fer la seva feina.

Gràcies, senyora presidenta.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada Pajares. És el torn de paraula del Grup Parlamentari de VOX. Diputada Calvet.

Júlia Calvet Puig

Gràcies, presidenta. El acceso al agua potable es un derecho básico, y en eso sí que podemos estar de acuerdo, pero los derechos deben ejercerse con proporcionalidad y dentro del marco de la legalidad y la convivencia, porque, a ver, lo que no puede ser es utilizar el concepto de derecho universal, como ustedes hacen siempre, *a tort i a dret*, un concepto que sirve, tal y como lo están usando, para deslegitimar medidas municipales que, en determinados contextos, buscan garantizar, pues, el orden, la seguridad y el buen uso de los recursos públicos, como en este caso también ocurrió en Martorell.

Ustedes hablan de limitaciones injustificadas, pero ¿qué consideran injustificado o discriminatorio? O sea, está más que justificado, por ejemplo, cortar el agua a los pisos ocupados, o cortar el agua si, por ejemplo, tenemos a unos aprovechados que llenan garrafas de agua apropiándose de los recursos públicos y de los servicios públicos que pagamos entre todos.

Por tanto, no podemos permitir que la malentendida solidaridad se convierta en el escudo de la ilegalidad.

Desde VOX defendemos el acceso a lo esencial, sí, pero también la responsabilidad, la proporcionalidad y el respeto a las competencias de cada administración.

Por ello, votaremos en contra.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada Calvet. Ara hi ha un torn de dos minuts per Esquerra Republicana pel tema de les esmenes.

Najat Drioueche Ben Moussa

Gràcies, presidenta. Mirin, nosaltres no portem aquesta proposta de resolució, igual que també han fet els companys dels Comuns, per traslladar el debat municipal a la cambra o aquesta comissió. Nosaltres el que hem portat aquí és una realitat que s'ha iniciat en un municipi en concret i que, malauradament, ens agradi o no, és una decisió discriminatòria. Discriminatòria sobre qualsevol persona vulnerable i no vulnerable, perquè tots tenim dret, si fa calor, a beure aigua a les fonts als nostres municipis. I no s'entén que un dret bàsic com aquest, evidentment, es negui i, a més, es negui amb una intencionalitat inclús de posar sancions a aquelles persones que s'atreveixin a consumir l'aigua de fonts públiques. Això per una banda.

Per l'altra banda, crec que ningú s'estranyaria ni ningú s'enganya de quina és la voluntat o la finalitat d'aquest ajuntament. Crec que ens queda a tots clar. I, si no és així, hem sentit diferents discursos al llarg del debat d'aquesta proposta que ens ho han deixat molt clar.

Nosaltres no compartim aquesta visió, evidentment. Nosaltres estem al costat de les persones vulnerables i, en aquest sentit, al costat de totes les persones, perquè és un dret que tenim com a ciutadans i ciutadanes.

I, evidentment, moltíssimes gràcies al diputat García, Mario García, no només per les paraules, sinó també per la presentació de l'esmena, la qual, em sap greu molt dir-ho, no l'acceptem.

La presidenta

D'acord. Si els hi sembla, passem a votar els sis punts del punt número 4. Sí?

Najat Driouech Ben Moussa

Presidenta, no hem comunicat abans la substitució de la companya Alba Camps, que serà substituïda en el debat d'aquest punt i en els següents punts pel company Juli Fernández.

La presidenta

Just per votar.

Mónica Ríos García

Per demanar votació separada. D'acord. Podríem fer dos blocs. Proponem inicialment 1, 5 i 6, i un segon bloc, 2, 3 i 4.

Gràcies.

La presidenta

Alguna petició més d'algun bloc més?

Doncs, passem a votar la primera proposta de resolució de Comuns.

A favor de l'1, 5 i 6?

5 vots del PSC i Units per Avançat, 3 d'Esquerra, 1 de Comuns. Total, 9.

Vots en contra?

4 de Junts, 2 del Partit Popular i 1 de VOX. 7.

Queden aprovats.

Passem a votar els punts, 2, 3 i 4.

Vots a favor?

3 d'Esquerra, 1 de Comuns. 4 vots.

Vots en contra?

4 de Junts, 2 del PP i 1 de Vox. 7.

Abstencions?

5.

Per tant, decauen els punts, 2, 3 i 4.

Entenc que en la següent proposta de resolució hi ha 5 punts, el punt de l'esmena no és acceptada.

Vol un vot separat d'aquest punt, només?

Mónica Ríos García

No. Per anunciar vots separat. Hi haurien tres votacions. Una seria el punt 1, la segona seria 2 i 4, i la tercera 3 i 5.

Moltes gràcies. *(Veus de fons.)*

La presidenta

D'acord. Passem a votar el punt 1.

Vots a favor?

5 del PSC, 3 d'Esquerra, 1 de Comuns. 9 vots.

Vots en contra?

7 vots en contra. 4 de Junts, 2 del PP i 1 de VOX.

Per tant, queda aprovat per 9 vots.

Anem a votar els punts 2 i 4.

Vots a favor?

3 d'Esquerra i 1 de Comuns. 4 vots a favor.

Vots en contra?

4 de Junts, 2 del PP i 1 de VOX. 7 vots en contra.

Abstencions?

5.

Per tant, decauen els punts.

L'última votació, 3 i 5.

Vots a favor?

4 vots a favor. 3 d'Esquerra i 1 de Comuns.

Vots en contra?

4 de Junts, 1 de Vox, 2 del PP, més 5 del PSC i Units per Avançar, 12. (*Veus de fons.*) Les paraules se les emporta el vent.

Proposta de resolució sobre la implantació de la figura de mediació de la comunitat gitana

250-00901/15

Anem a fer el darrer punt de la comissió, el punt 5, Proposta de resolució sobre la implantació de la figura de mediació de la comunitat gitana, presentada pel Partit Popular. Per tant, comença la diputada Berenguer, amb tres minuts. Endavant.

Montserrat Berenguer Messeguer

Gràcies de nou, presidenta. També per les esmenes presentades pel grup de PSC Units per Avançar, la diputada Martínez. Després m'hi referiré a una de les transaccions que han fet i l'acceptació de dos punts d'addició, el 7 i el 8.

La proposta de resolució parteix que diversos ajuntaments de Catalunya han aprovat, mitjançant acords plenaris, la incorporació d'un mediador o mediadora de la comunitat gitana amb l'objectiu de promoure inclusió, convivència i lluita contra l'absentisme escolar dins d'aquest col·lectiu.

Tanmateix, en molts d'aquests municipis on ja està aprovada la seva creació, la figura encara no s'ha implementat. És el cas, per exemple, de Mataró, on el ple municipal, el nostre diputat també Cristian Escribano, es va aprovar per unanimitat la creació d'aquest mediador gitano el novembre del 2023, però la plaça encara no ha estat convocada ni tampoc dotada pressupostàriament després d'aquest temps.

A més a més, és imprescindible garantir que aquesta figura s'emmarqui dins d'un model professionalitzat i coordinat amb serveis socials, educatius i de convivència de cada municipi.

Per aquest motiu, des del Partit Popular presentem aquesta proposta de resolució en la qual sol·licitem promoure a través del Departament de Drets Socials i Inclusió que tots els ajuntaments que hagin aprovat la incorporació d'aquest mediador o medidora de la comunitat gitana executin efectivament la seva contractació abans de finalitzar l'exercici 2026, mitjançant formalització o activació dels corresponents contractes programa.

Dos, supervisar i avaluar a tots els municipis catalans l'estat d'implementació d'aquesta figura, que reculli el nombre de municipis on estigui en actiu o pendent de contractar. Garantir la coordinació interdepartamental, preveure també mecanismes de suport tècnic i formatiu per als ajuntaments que encara no hagin pogut implementar la figura facilitant perfils professionals que estiguin formats en mediació i coneixement del context comunitari; assegurar la transparència en l'assignació i ús dels fons destinats a aquests contractes programa, publicant anualment la relació dels municipis beneficiaris, també l'import atorgat i els resultats obtinguts.

Aquesta proposta de resolució transmetre-la als membres de l'Intergrup del poble gitano d'aquest Parlament, a fi que puguin estudiar i promoure també mesures per a la seva millor implementació.

Així que demanem el vot favorable a la resta de grups parlamentaris.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada Berenguer. Hi ha hagut esmenes presentades pel Grup Socialista i Units per Avançat. Per tant és el seu torn, diputada Sabrin...

Susana Martínez Heredia

Bé, gràcies, presidenta. Agraïm a la diputada Berenguer la presentació d'aquesta PR i el diàleg que ens ha permès poder incloure alguna de les cinc esmenes que vam presentar amb voluntat constructiva.

Quan parlem de la figura de la mediació del poble gitano hem de ser molt curosos amb el relat que construïm també per no reforçar estereotips i prejudicis, i això és important també remarcar-ho, perquè la figura del mediador o mediadora no és necessària per uns suposats problemes que alguns volen associar als gitanos pel simple fet de ser gitanos, sinó que la mediació és necessària perquè encara existeix un antigitanisme estructural molt present en tots els àmbits de la nostra societat.

També consideràvem important que el text diferenciés clarament la figura del mediador referent del contracte programa, el mediador cívic comunitari de referència provincial i el promotor escolar, i potenciar el seu reforç mutu i la coordinació efectiva.

També les entitats gitanes imprescindibles, per això també vam demanar a la nostra esmena que es comptés amb les entitats gitanes territorials, tant en la seva implementació d'aquesta figura com en el seu desplegament, perquè moltes vegades a la pràctica aquestes entitats són les primeres que detecten situacions de discriminació, d'exclusió o de conflicte i sovint també són les primeres que intervenen, tant en clau preventiva com a través d'actuacions concretes.

Nosaltres entenem la figura del mediador del poble gitano com una eina clau per la convivència i la inclusió social, com un agent proactiu de cohesió i d'equitat territorial i com una figura estratègica en la prevenció, i subratllo prevenció.

I és que aquesta mirada és important, perquè la mediació no ha de servir per abordar el poble gitano des del prejudici, sinó per combatre les conseqüències que generen aquests prejudicis, perquè del contrari el que estaríem fent és reforçar els estereotips perpetuant una visió que associa la necessitat de mediació a una suposada problemàtica inherent al fet de ser gitano, quan el veritable problema és l'exclusió i la discriminació estructural que encara avui patim en molts àmbits de la nostra societat.

Per tant, compartim aquesta necessitat d'avançar en aquesta línia, amb el convenciment que les polítiques públiques que afecten el poble gitano s'han de fer amb el poble gitano.

Votarem a favor de tots els punts. Només ens abstindrem al punt 1 per una qüestió de procediment i perquè aquesta figura es finança amb les mateixes condicions que l'any 2025, sempre que els ens locals la sol·licitin.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada Martínez. Ara és el torn de paraula del Grup Parlamentari de Junts. Diputat Colomines.

Agustí Colomines i Companys

Bon dia, moltíssimes gràcies. Una cosa de procediment, que ens agradaria que recordessin sempre que totes les transaccions ens l'han d'enviar a nivell electrònic, perquè el diputat que tinc aquí al costat té aquesta necessitat i estem en una comissió d'inclusió de drets socials i, per tant, és la primera cosa que els agrairia que passés sempre.

I ara parlem dels gitanos. Miri, la primera cosa que passa és que el nom del càrrec és equivocat, perquè quan tu poses el nom de mediador és que dius que hi ha un conflicte. Per tant, en tot cas, hauria de ser una figura que digués “drets dels gitanos” o “gestió dels drets dels gitanos” o el que vulgui. Però vaja, nosaltres no... Això és el que hi ha i no podem fer-hi més, perquè el que reforça l'estereotip és la institucionalització d'això. “Mediador” vol dir això, mediar entre persones en conflicte, i això crec que no... Existeix el conflicte, però institucionalitzar-lo em sembla excessiu.

Nosaltres creiem en la necessitat, diguéssim, de desenvolupar aquesta figura, entre altres moltes coses perquè anem tard, anem molt tard. Perquè això, els drets dels gitanos estan recollits en l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Per tant, el desenvolupament d'això ja hauria de fer moltíssim temps que funcionés, però no és així. Perquè sabem tots que no és prioritat de ningú, de moment. Per desgràcia, però és així.

Nosaltres votarem a favor de tots els punts presentats pel Grup Popular i també les transaccions i esmenes que s'han fet per part del Partit Socialista i Units per Avançar. I creiem, no ens abstindrem en concret al punt 1, que podríem fer-ho, perquè entenem la qüestió procedimental que es diu, però també és una responsabilitat del Govern i qui ho ha d'entomar és el Govern, no l'oposició.

Moltíssimes gràcies.

La presidenta

Bé, moltes gràcies, diputat Colomines. Després ja parlarem de la transacció. Ara és el torn de paraula del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, diputada Driouech.

Najat Driouech Ben Moussa

Moltíssimes gràcies, presidenta. Nosaltres, des d'Esquerra Republicana, ens sembla bé la proposta de resolució que ha presentat el Grup del Partit Popular aquí en aquesta comissió, de la mateixa manera que vam deixar molt clar el suport a aquesta iniciativa quan es va portar a debat en el ple municipal de l'Ajuntament de Mataró. El grup municipal d'Esquerra Republicana també hi va donar suport.

Mirin, com a diputada maresmenca, Mataró la conec bé, és la capital de la meua comarca, conec bé els barris i també conec bé la necessitat que hi ha per part de l'administració pública respecte d'una intervenció comunitària respecte alguns barris i, en concret, per poder desbloquejar aquest racisme institucional i estructural que afecta de manera directa i trenca moltes vides. I en aquest cas estem parlant del col·lectiu del poble gitano, igual que ho podríem parlar d'altres col·lectius.

Entenem així com a responsabilitat que ha de liderar, evidentment, l'Ajuntament de Mataró, com així ho vam manifestar, però també creiem que cal que el Govern compleixi amb allò que té establert en els diferents programes que aprova, publica i anuncia.

Mirin, com a diputada que ha sigut medidora intercultural durant molts anys, els puc assegurar que la intervenció i el paper d'un mediador o d'una medidora intercultural en l'àmbit comunitari, en l'àmbit de l'educació, en l'àmbit de la sanitat i en l'àmbit de serveis socials, és essencial. És essencial no només per acompanyar, sinó per poder trencar aquestes barreres invisibles que, ens agradin o no, estan posades, imposades i perpetuades perquè una part del país no tingui accés, no tingui accés lliure, amb garanties i amb dret a, evidentment, serveis bàsics, com és, per exemple, l'àmbit educatiu, que crec que és importantíssim que hi hagi aquest acompanyament i que hi hagi aquesta figura per evitar moltes coses que després veiem i que acabem, com no pot ser d'una altra manera, com a societat criminalitzant i assegurant que el culpable és el col·lectiu.

Quan tu no fas un acompanyament en aquesta transició de la primària a la secundària amb certs col·lectius el que estàs assegurant és que hi hagi un abandonament escolar. Si no fas aquest acompanyament des de la secundària al batxillerat o als cicles formatius el que estàs assegurant és que hi ha una part dels alumnes que es queden fora.

Entenem que aquesta figura és necessària, entenem que aquesta figura ha d'estar als barris i entenem que la responsabilitat l'ha d'assumir no només la Generalitat de Catalunya, també l'Ajuntament de Mataró, en aquest cas.

Així que nosaltres donarem suport al text final d'aquesta proposta de resolució.

I moltíssimes gràcies.

La presidenta

Pel Grup Parlamentari de VOX, diputada Calvet.

Júlia Calvet Puig

Gracias, presidenta. Bueno, en algunos puntos votaremos a favor y en otros abstención.

Gracias.

La presidenta

D'acord, gràcies. Ara és el torn de paraula del Grup Parlamentari de Comuns, diputada Lozano.

Núria Lozano Montoya

Gràcies, presidenta. Avui se'ns porta a debat una proposta sobre una figura que tothom reconeguem que és absolutament clau, com és la figura del mediador o mediadora.

Malgrat això ens trobem davant d'una realitat contradictòria, perquè és cert que hi ha ajuntaments que aproven als seus plens la incorporació d'aquestes professionals per ajudar a remoure obstacles al # d'igualtat fruit dels prejudicis socials, mitjançant la lluita contra l'absentisme escolar o buscant la millora de la convivència, però és cert que moltes d'aquestes places queden en una mena de llimb administratiu.

Pensem que no podem permetre que qüestions burocràtiques o de falta de coordinació que s'hauria de millorar, entre Generalitat i ens locals, frenin una eina clau per poder preveure l'abandonament escolar prematur, per millorar la inserció laboral i la mediació veïnal, per la continuïtat educativa més enllà de l'etapa obligatòria.

Per tant, la proposta de resolució planteja passar del pla teòric al real, perquè tots els ajuntaments que han aprovat aquesta figura la contractin efectivament.

I per fer-ho possible cal plantejar-se més transparència i avaluació. Coincidim amb la proposta de l'informe públic abans del juny del 26, que ens digui exactament quants mediadors hi ha actiu, on hi ha retards i per què, perquè no podem millorar el que no hem mesurat prèviament.

La professionalització. No volem voluntarisme, volem perfils formats, capacitats, amb suport tècnic i coordinats amb serveis socials i educatius, i un adequat retiment de comptes amb la publicació anual de l'ús dels diners destinats a aquests contractes programa per garantir que cada euro serveixi realment per la inclusió a la que van destinats.

Per tant, la mediació pot ser una línia de suport molt útil sempre que els ajuntaments la facin efectiva, útil per garantir els drets del poble gitano.

I, per tant, farem suport a aquesta proposta de resolució de manera coherent també amb l'actuació del nostre grup municipal, del grup municipal de Comuns a Mataró, i passem, per tant, de les declaracions simbòliques a la transformació social real als nostres barris i escoles.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada Lozano. Ara és el torn de paraula de la diputada Berenguer per parlar de les esmenes. Si et sembla, primer de comentar les esmenes. Pots llegir la transacció?

Ens ha arribat..., el dret del Reglament és que pot arribar fins a l'últim moment i es pot transaccionar fins a l'últim moment.

Montserrat Berenguer Messeguer

De part nostra, tant de la diputada Susanna Martínez com per la meva part, no més lluny ni amb mala intencionalitat, vam estar transaccionant-la fins ahir, crec que eren passades les 9 de la nit i llavors aquest...

La presidenta

La llegim ara? (*Veus de fons.*) Bé, la llegim tots a la vegada. Jo també.

Montserrat Berenguer Messeguer

“Garantir la coordinació interdepartamental entre els departaments de Drets Socials i Inclusió, Educació i Formació Professional i l'administració local, per assegurar que tant les figures de mediadors gitanos com la de promotors escolars, mediadors cívics comunitaris, mediadors referents del contracte programa, disposen de protocols clars, espais suficients i actuen de forma coordinada a fi de promoure la millora de la convivència veïnat, la prevenció i la reducció de l'absentisme i l'abandonament escolar, així com promoure la continuïtat de l'alumnat més enllà dels estudis obligatoris.”

Bé, aquesta transacció entenem que sumava perquè fica tots els agents que estan en actiu a fi que es coordinin i actuïn de forma coordinada i a nivell de territori. I també posa en alça el paper de les entitats i també de la comunitat gitana juntament amb tota la societat en general.

Les dues esmenes que també aprovem d'addició dels dos punts, el número 7 i 8, doncs, també fica en valor aquesta figura del mediador, no solament com una figura de resolució quan ja ha sorgit el conflicte, sinó com a proactiu i facilitador del diàleg i de comunicació.

Jo crec que suma força al contingut i agraïments en aquest sentit per les esmenes presentades i les aportacions fetes de la resta.

Gràcies.

La presidenta

Anem a ordenar els vots perquè hi havia sis punts, però hi ha dues esmenes que afegeixen dos punts d'addició, serien el 7 i 8. I al punt 3 hi ha la transacció.

Mónica Ríos García

Perdó, eh? Demanaríem el punt 1 separat.

Júlia Calvet Puig

El punt 1 i 2 per separat, i després la resta, en el nostre cas.

La presidenta

Si ningú diu res més, passaríem a votar del 3, 4, 5, 6 i els dos afegits, 7 i 8, junts. Sí? D'acord.

Doncs anem a votar el punt número 1.

Vots a favor?

4 vots de Junts, 2 d'Esquerra i 2 del PP, i 1 vot de Comuns.

Per tant, 9 vots a favor.

Anem a passar a votar ara el punt número 2... Perdó, en contra?

Abstencions?

Disculpeu. 5 vots abstencions de Units per Avançat i Socialistes i VOX. 6.

Ara anem a votar el punt número 2.

Vots a favor?

Unanimitat. No, VOX no.

5 del PSC, 4 de Junts, 2 d'Esquerra, 2 del PP i 1 de Comuns. 14 vots a favor.

Vots en contra?

Cap.

Abstencions?

1 vot de Vox.

Queda aprovat aquest punt.

Ara anem a fer tota la resta, amb el 3 transaccionat. El 3, el 4, el 5, el 6 i els dos punts addicionals. 7, 8.

Vots a favor?

Unanimitat, ara sí. I som 15, 15 vots.

Si ningú diu res en contra, s'aixeca la sessió.

La sessió s'aixeca a les...

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT